

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo

Këshilli i Kosovës për Trashëgimi Kulturore
Savet Kosova za Kulturno Nasledje / Kosova Council for the Cultural Heritage

FORMULAR PROPOZIMI

**Paraqitja e Asetit të Trashëgimisë Kulturore për Përcaktim në Mbrojtje të Përhershme
Trashëgimi Arkeologjike, Arkitekturore, Peizazhkulturor**

EMËRTIMI ZYRTAR I ASETIT TË PROPOZUAR

Ansambli - “Xhamija e Hadum Ages”-Gjakove

Fotografi pamje karakteristike, dt...

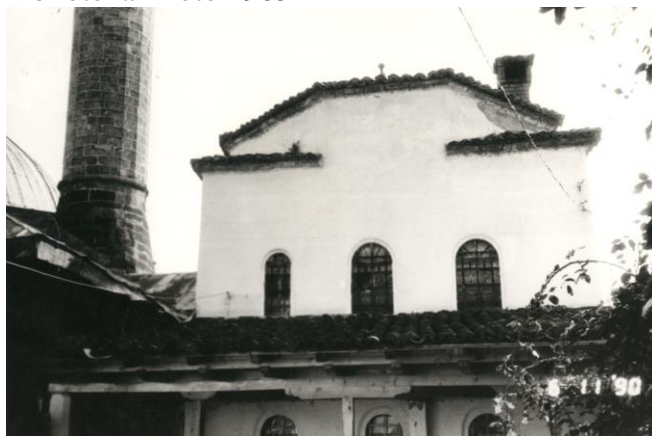
Xhamija – foto 1985

Xhamija –foto 2016

Biblioteka – foto 1985

Biblioteka – foto 2016

Mejtepi – foto 1985

Mejtepi- foto 2016

Varrezat e Xhamise se Hadum Ages

Data/t kryesore të themelimit të asetit

Periudha/t historike Ndertuar me 1592 -1595 – Periudha Otomane

Adresa,Qyteti/Fshati, Komuna - Teresia Urbanistike “Carshija e madhe”-rr ”Ismail Qemajli”
nr. -Gjakove

Lloji i asetit të propozuar

(Kategoria ligjore dhe Nënkatëgoria sipas nenit 2 të LTK) - Ansambel objektsh fetare dhe ndihmese me varreza

Numri i inventarit (unik) - 000602

Numri i regjistrimit në KKTK - 599

Statusi i mbrojtjes ligjore të mëhershme/ referenca e dokumentit/aktit nëse ka *Akti i mëhershëm nëse ka* Nen mbrojtje të përhershme : Dt.19.02.1955 Nr.58/55

ARSYESHMËRIA RRETH VENDOSJES SË ASETIT NË MBROJTJE TË PËRHERSHME

Të përshkruhet arsyetimi se përse asemi i propozuar konsiderohet i rëndësishëm dhe duhet të vendoset në mbrojtje të përhershme.

Ansambli “Xhamija e Hadum Ages” – Gjakove konsiderohet pa dyshim si një ndër asetet me më të vlerë jo vetëm në rajonin e Gjakovës por edhe me gjere.Monumenti në fjalë me objektin e Xhamisë ,Bibliotekës ,Mejtesit dhe varrezave shumë të vjetra përben një Komplex objektsh atraktive me shumë vlerë.Kur këtij Ansambli i shtohet rendi i 39 dyqaneve që e rrethojnë parcelën dhe objekti i Hanit të Haraqisë, rritet edhe me shumë vlera e Ansambli që paraqet përthamen e Teresës Urbanistike “Carshija e Madhe”.Në strukturat ndërtimore të objekteve të Ansambli hasim stile,materiale dhe elemente të ndryshme që e bëjnë këtë teresi objektsh edhe me atraktive.Pika qendrore e Ansambli në fjalë pa dyshim është objekti i Xhamisë që zëne pozitën qendrore në tërë lokacionin.Trijemi i mbuluar me tri kupola në pjesën hyrëse,kupola qendrore ,dekoret e shumta në eksterier dhe enterier ,minarja e restauruar janë elementet e njerit prej objekteve më të bukura në tërë trashëgiminë kulturore të Kosovës,Vlerë të veçantë kanë edhe varrezat që konsiderohen shumë të vjetra.Mejtesi është restauruar menjëherë pas luftës /viti 2001-2002/ ,ndërsa Biblioteka është në resaturim e sipër /viti 2016 /. Asemi në fjalë është i listuar në mbrojtje të përhershme që nga viti 1955.

Kriteret e përzgjedhjes sipas së cilave është propozuar asemi

Specifikimi/përshkrimi i kriterëve sipas Nent 4, Rreg.Nr.5.2008/MKRS

- Vlera Historike –Ekzistimi i këtij Ansambli lidhet me fillimin e zhvillimit të qytetit të Gjakovës.
- Vlera Artisitike – Xhamija,Biblioteka,Mejtesi dhe varrezat karakterizohen me vlera të larta

Arkitektonike, dekorative, afreska, arabeska.

- Vlera Shkencore- Si vend pikënisje e qytetërimit të Gjakoves Ansambli në fjalë ka baze për studime të shumta arkitektonike, inzhinjerike, fetare, sociologjike, etj.
- Vlera shoqërore – Si ansambel me objekte fetare dhe shkollimi paraqet vlera të larta shoqërore jo vetëm për kohën kur janë ndërtuar.
- Vlera shpirtërore -sakrale Për vlerat e shumta që ka njihet si objekti qendror fetar jo vetëm në rajon por edhe me gjere.

Propozuesi: QRTK- Gjakove

Institucioni:....QRTK -Gjakove.....

Emri/ Mbiemri:..ark.Selajdin Kumnova ing.dipl.... Nënshkrimi

Adresa dhe kontakt informacione:..rr.”Ismajl Qemajli” nr 91 tel.fix.0390 327 028

Data : ..15/02./2016

Bashkangjitur:Lista e të dhënave dhe dokumentacioni

1. Të dhënat mbi lokacionin e asetit
2. Të dhënat mbi asetin
3. Propozim deklarata e rëndësisë
4. Gjendja e asetit
5. Mbrojtja dhe menaxhimi i asetit/Masat juridike dhe teknike
6. Monitorimi
7. Dokumentacioni përcjellës

Pranimi

Nr. protokolit .../.../... Dt..31../03../ 2016

Zyrtari përgjegjës

Emri .DTK Drejtoresha Vjollca Aliu... Nënshkrimi

1. LOKACIONI I ASETIT

Komuna, Qyteti/Fshati/Adresa Teresia Urbanistike “Carshija e madhe”-rr”Ismail Qemajli” nr. -Gjakove

Të dhëna themelore të Komunës, fshatit apo qytetit

Shtojcë1: A4-Harta e lokacionit të asetit në territorin e Komunës përkatëse

Koordinatat gjeografike - Latituda-42°22'45.07'' N /Longituada-20°25'38.48'' E

Përshkrimi tekstual i situacionit të asetit të propozuar, me linjëzim të perimetrit territorial dhe zonës rrethuese për mbrojtje /buffer zone/.

Lokacioni i asetit ne fjale gjendet ne zonen e njohur si “Berthama e teresise Urbanistike “Carshija e madhe “-Gjakove njerit nder vlerat monumentale me te njohura jo vetem ne teritorin e Kosoves por edhe me gjere.Ne kuader te parces gjenden Xhamija,Mejtepi,Biblioteka,oborri dhe pjesa e varrezave.Ne anen Perendimore,Veriore dhe Lindore parcela kufizohet me dyqane ,ndersa ne pjesen Jug-Lindore kufizohet me Kompleksin tjeter monumental “Hani i Haraqise” si dhe disa objekte banimi ne” rrugen e Kutigjinjeve”.Qasja ne Kompleksin “Xhamija e Hadum Ages “ behet nga rruga kryesore “Sylejmon Hadum Aga”qe gjendet ne anen Perendimore si dhe nga rruga “Abedin Terbeshi” ne anen Veriore.

Perimetri i asetit të propozuar: _Xhamija-60.0 m’,Biblioteka- 24.0 m’,Mejtepi -35.0 m’.

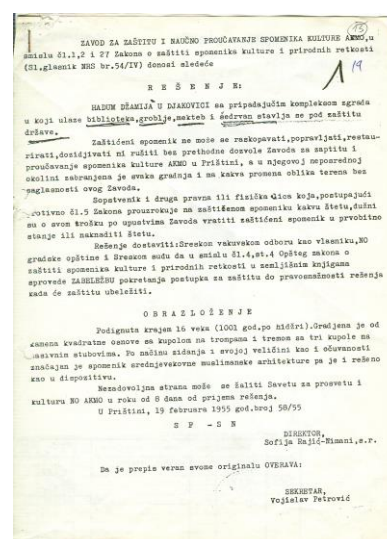
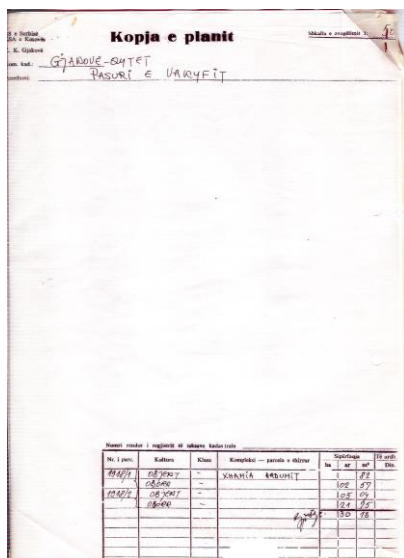
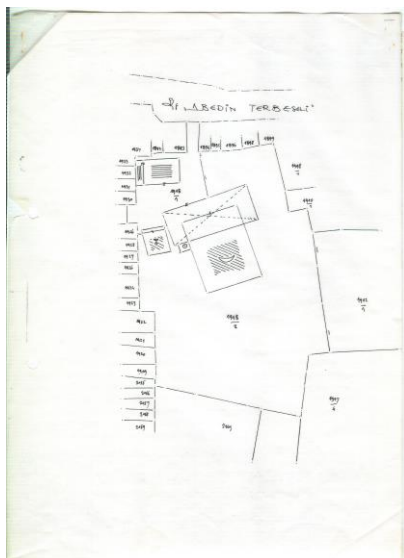
Zona rrethuese për mbrojtje/Bufer zone: 01.92.00 ha

Sipërfaqja totale: _00.30.18 ha

Hartat dhe planet e situacionit

Shtojcë 2:

- Planet e situacionit me shenjzim të kufirit perimetral dhe zones rrethuese $P=1:500$ dhe $1:200$.
- Planet kadastrale të asetit të propozuar për mbrojtje dhe zones rreth tij, shfrytëzuesit/pronarët dhe përdorimi i tokës.
- Harta topografike në shkallë të gjërë, me shenjzim të kufirit perimetral të asetit dhe zones së mbrojtur rreth tij (buffer zone), gjeoreferencat në min tri pika, koordinatat, shënimi i përpjesës,, orientimi, projekcioni, emri i pronarit dhe data.
- Me qëllim të përfshirjes së asetit në GIS, informatat gjeografike digjitale për kufirin e perimetrit të asetit dhe zones rreth tij të paraqiten në form vektoriale.

2. PËRSHKRIMI I ASETIT

Përshkrimi i elementeve përbërëse të asetit, përfshirë ndërtesën/strukturën apo ndërtesat/strukturat, stratografinë dhe elementet tjera ndërlidhëse me asetin

- *Përshkrimi i asetit të propozuar nga momenti i propozimit, duke specifikuar përmbajtjen e të gjitha elementeve dhe karakteristikat domethënëse të tyre ndërlidhur me atributet e trashëgimisë kulturore.*
- *Në rastin e trashëgimisë arkitekturore (monument, ansambël apo lokalitetet) dhe të trashëgimisë arkeologjike (monument, ansambël, lokalitet apo rezervat) të bëhet përshkrimi i të gjitha elementeve ndërlidhëse të asetit në kuptimin e veçorive të trashëgimisë kulturore. Në këtë kuadër përfshihet përshkrimi i ndërtesës/strukturës ose ndërtesave/strukturave, planimetritë, sistemi i ndërtimit, stili arkitekturor, proporcionet, ritmi, enterieri, materialet, datimi dhe aspektet tjera ndërlidhëse të lokacionit të aseti, siç janë terreni, oborri, mobiljet, pikturat, mbishkrimet, mjedisi rreth tij, etj.*
- *Në rastet e qyteteve ose të një kuarti historik, të bëhet përshkrimi i ndërtesave historike kryesore të karakterit publik dhe plani i bazës së sipërfaqës perimetrale të asetit me përshkrimin e mjedisit rrethues.*
- *Ndërlidhur me lokalitetet apo rezervatet arkeologjike dhe artin shkëmbor, të bëhet përshkrimi i peizazhit mjedisor. Ndërsa, peizazhi kulturor të përshkruhet njëjtë si në rastet e lartëshënuara, duke përqëndruar vëmendjen në specifikat e interakcionit historik ndërmjet natyrës dhe njeriut.*

Ansambli “Xhamija e Hadum Ages” është pjesë integrale e teresisë Urbanistike “Carshija e madhe” –Gjakove perkatesisht gjendet ne berthamen e kesaj Carshije.Ansambli perbehet nga Xhamija,Biblioteka,Mejtepi dhe oborri me varreza.Ne tere perimetrin e tij lokacioni rrethohet me 39 dyqane te ndryshme,”Hanin e Haraqise” dhe “Shtepine tradicionale te Ahmet Qarrit” . Poziten qendrore e zene Xhamija e cila eshte nderuar ne vitet 1592-95.Xhamija perbehet nga Hajati ,Samahanja dhe Minarja.Hajati eshte i rrethuar me nje trijem shtyllash te dekoruara me kapitell ne pjesen e eperme dhe i mbuluar me tri kupola te vogla.Samahanja karakterizohet me baze katrore me lartesi sa dy etazha.Ne pjesen e eperme eshte e mbuluar me nje kupole te madhe e cila mbeshtetet mbi Padantife.Si enterieri poashtu edhe eksterieri dallohet per dekore dhe afreska te shumta qe japin nje dukje imponante sidomos ne enterier.Ne mbrendi kemi edhe Mimerin te dekoruar me nje kolorit te pasur Mimerin ,Mavillin poashtu me pjesen druri te dekoruara.

Eshte e ndertuar nga materiali i gurit te latuar dhe druri i bungut dhe geshtenjes.

Biblioteka eshte nje objekt me dim.te vogla dhe ka dy etazha.Perdhesa perdorej si biblioteke dhe ishte shume e furnizuar ndersa ne kate ishte dhoma e leximit.Materiali i ndertimit ishte guri i latuar dhe druri.Plafoni i katit perfundonte me nje kupole qe ishte e ekzekutuar nga tullat e pjekura dhe e mbuluar me kulm.Objekti karakterizohej me dyer dhe dritare qe perfundonin ne forme harkore dhe me hekura te dekoruar.Pjesa para Bibliotekes ku ishin krojet sherbente si Avdes-hane.

Mejtepi sherbente per mesim te fese ndersa aktualisht sherben si zyre e deges se Bashkesise Islame ne Gjakove.Objekti ka dy etazha perdhesa dhe kate.Para djegjes ne Marsin e 1999 objekti ishte i ndertuar nga themelet e gurit,muret nga qerpiqi ndersa konstr.nderkatesh dhe kulmi ishin

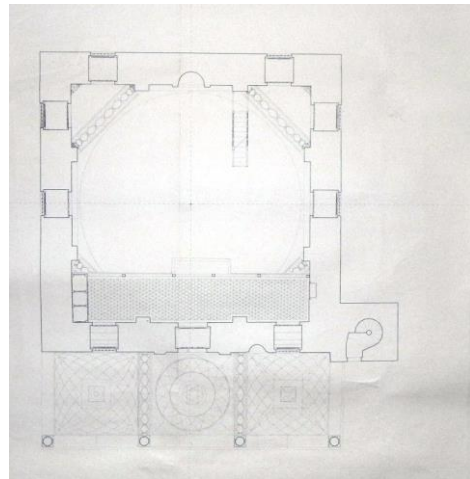
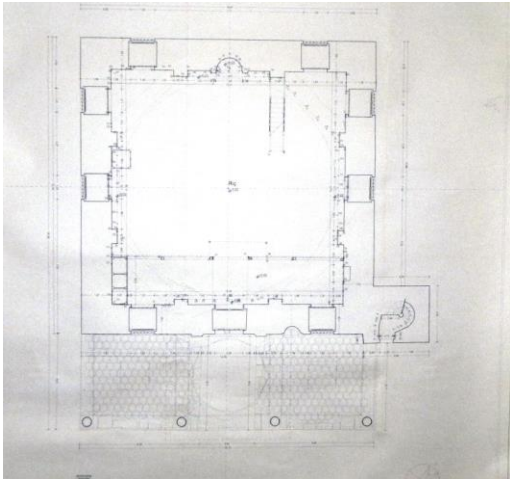
nga druri i bungut. Fasada nga Xhamija dallohej me nje rend dritaresh ne te dy etazhat dhe nje ancak mbi hyrjen kryesore / forme cardaku i mbyllur /.

Oborri eshte i kufizuar me mure rrethues dhe objekte te ndyshme/dyqane dhe objekte banimi/. Perveq varrezave te shumta disa prej te cilave jane te veqanta pernga stili i ndertimit aty hasim edhe shume drunje dhe gjelberim.

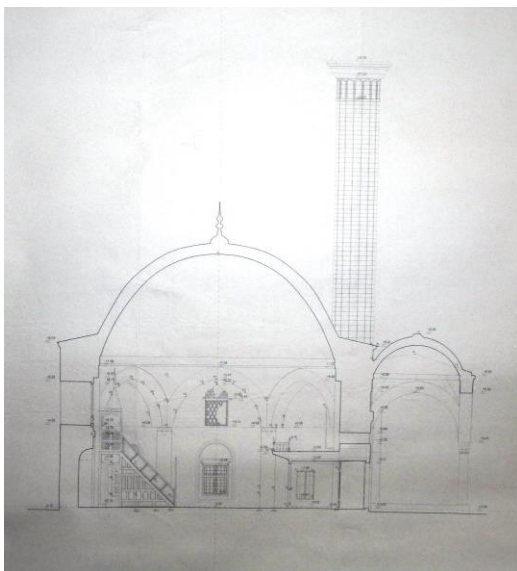
Shtojcë 3: Dokumentacioni teknik i gjendjes aktuale të ndërtesës/strukturës, ndërtesave/strukturave kryesore të asetit të propozuar për mbrojtje, në $P= 1:200$, përfshir planimetrit dhe prerjet kryesore, fasadat karakteristike, aksonometria (mundësisht), dhe fotografi karakteristike të enterierit dhe eksterierit.

Objekti i Xhamisë

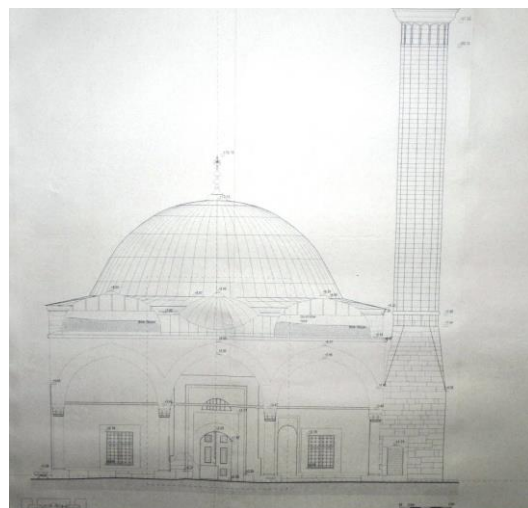
Bazat

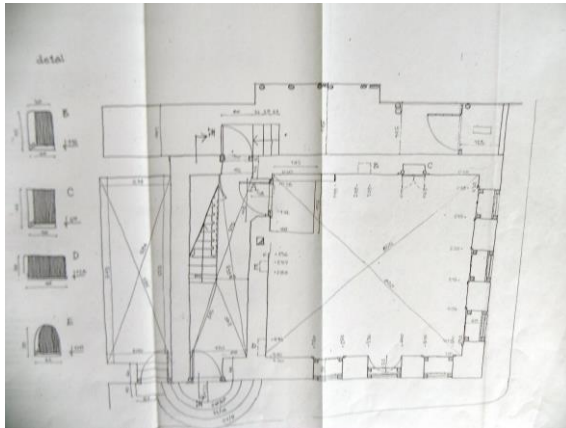
Prerja terthore

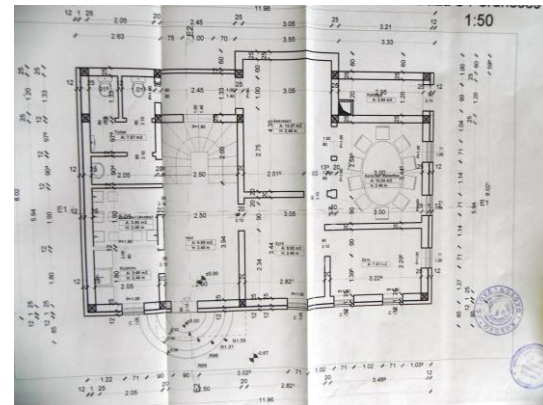
Dukja Veriore

Objekti i Mejtepit

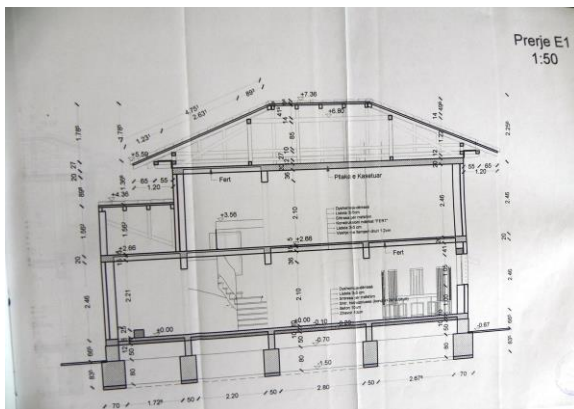

Baza /incizimi/

Baza e perdheses

Prerja gjatesore

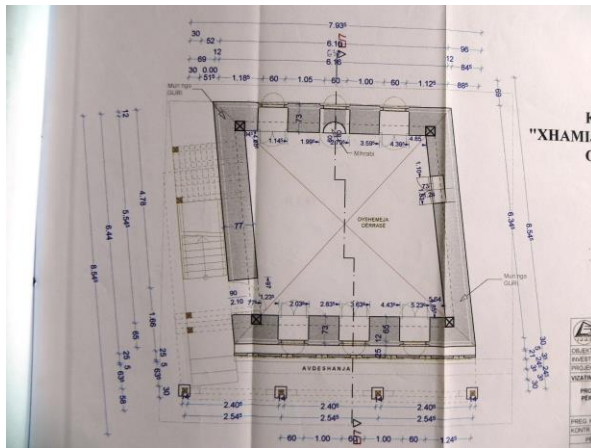

Perspektiva

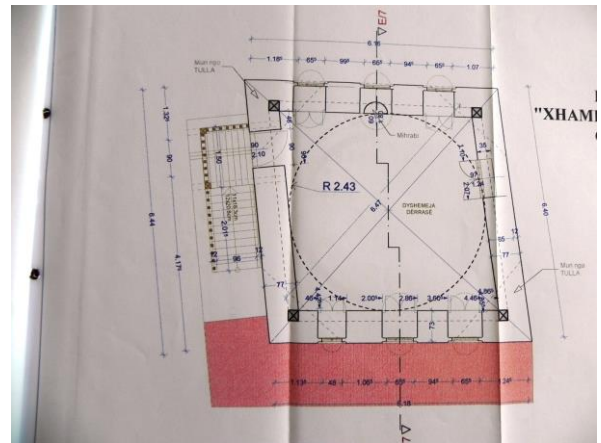

Objekti i Bibliotekes

Baza e përdheses

Baza e katit

Prerja

Perspektiva

Funksioni (përdorimi) aktual /Shfrytëzuesi/t/Pronësia e ndërtimeve dhe tokës

Ansambli monumental “Xhamia e Hadum Ages” paraqet vendin ku kryhen ritet fetare te besimit Islam te nje numri te madhe te “Xhematit” nisur nga pozita, madhesia dhe emri qe ka monumenti ne fjale. Ne kuadër te kompleksit gjendet edhe objekti i Bibliotekes i cili eshte ne fazen perfundimtare te Restaurimit pas djegjes qe i eshte bere ne Marsin e vitit 1999. Biblioteka edhe ne te ardhmen do te kete funksionin e saj primar ,pra te furnizimit me literature te ndryshme dhe

vend leximi.Mejtepi sot kryen funksionin e zyres qendrore te Keshillit te Bashkesise Islame – dega Gjakove.Varrezat ne oborrin e xhamise poshtu duhet restauruar dhe deshifruar pasi te njëjtat paraqesin nje atraksion te rralle per vizitoret.

I tere Ansambli ne fjale eshte ne pronesi dhe menaxhim te Keshillit te Bashkesise Islame te Kosoves.

Rëndësia/vlera/t

Ansambli monumental “Xhamia e Hadum Ages”- Gjakove paraqet nje nder Monumentet Kulutrore me te rendesishme jo vetem ne rajonin e Gjakoves por ne tere Kosoven.Perveq rendesise historik qe ka ky Kompleks i njohur si pikënisje e zhvillimit modern te qytetit te Gjakoves rendesi edhe me te madhe i jep ansambli i objekteve atraktive dhe varrezave qe jane pjese e teresise se Kompleksit. Xhamija,Bibliteka dhe Mejtepi na impresionojne me arkitekturen e tyre si dhe me dekoret e shumta qe kane si ne enterier ashtu edhe ne eksterier.Rethimi i parceles me dyqane nje dhe dy kateshe,me “Hanin e Haraqise” si dhe shtepine tradicionale te “Ahmet Qarrit” e rrisin edhe me shume rendesine dhe vleren e Ansamblit ne fjale.

Kriteret/vlerat/ interesi

- *Përshkrimi i atributëve/vlerave të asetit sipas kriterëve të përcaktuara në Nenin 4, të Rreg.Nr.5.2008/MKRS)*

-Vlera Historike –Eksistimi i këtij Ansambli lidhet me fillimin e zhvillimit te qytetit te Gjakoves.

-Vlera Artisitike – Xhamija,Biblioteka,Mejtepi dhe varrezat karakterizohen me vlera te larta Arkitektonike,dekorative,afreska,arabeska.

-Vlera Shkencore- Si vend pikënisje e qytetërimit te Gjakoves Ansambli ne fjale ka baze per studime te shumta arkitektonike,inzhinjerike,fetare,sociologjike,etj.

-Vlera shoqerore – Si ansambel me objekte fetare dhe shkollimi paraqet vlera te larta shoqerore jo vetem per kohen kur jane ndertuar.

-Vlera shpirtërore -Per vlerat e shumta qe ka njihet si objekti qendror fetar jo vetem ne rajon por edhe me gjere.

Kategoria e rëndësisë

- *Lokale, nacionale, ndërkombëtare.*

Ansambli “Xhamija e Hadum Ages” si nje monument i rralle kulturore ka rendesi per lokalitetin ku gjendet per shkakun e rritjes se interesit per te vizituar kete vend te njohur jo vetem per

historikun e saj por sidomos per objektet atraktive qe ka ne perberjen e saj.edhe per bukuri te shumta ambientale përreth monumentit.Si i tille Ansambli ka edhe vlere nacionale sepse paraqet nje aset me shume vlere ne vazhden e shume te tjereve qe ka Kosova.Ndersa asetit ka edhe vlere nderkombetare jo vetem per sjelljen e shume turisteve por edhe ekipeve te ndryshme qe merren me studimin e kësaj periudhe.Studius te shumte jane marre me kete aset kulturore duke filluar nga Evlia Celebija –udhepershkruesi i njohur Turk e gjer ne kohen e sodit.Eksperti i UNESCOs Ridelmajer e quan “Monument unik ne gjitha trojet Shqiptare”,ndersa analisti Mylller e quan”si monument qe mund te beje lirisht gare me xhamite e Stambollit”.

Zhvillimi historik i asetit

- *Përshkrimi i formësimit të asetit nga themelimi deri në gjendjen aktuale, duke specifikuar ndryshimet, transformimet, demolimet apo rindërtimet domethënëse në historinë e konservimit.*
- *Ndërlidhur me asetet e trashëgimisë arkitekturore dhe arkeologjike, të bëhet paraqitja e fazave kryesore ndërtimore për monumente, ansamble dhe lokalitete. Peizazhi kulturor, të përshkruhet sipas të dhënave të lartëshënuara, duke përfshirë aspektin e historisë së aktiviteteve njerëzore në mjedisin natyror.*

Ansambli “Xhamija e Hadum Ages” eshte pjese Integrale e teresise Urbanistike “Carshija e madhe” –Gjakove perkatesisht gjendet ne berthamen e kesaj Carshije.Eshte ndertuar ne vitin 1594-1595 / 1001 sipas Higjrit /.Sipas shenimeve kete vite Hadum Sylejmon Efendija –Hadum Aga e ndertoi Xhamine per cka edhe e mban emrin e Tij.Po sipas ketyre shenimeve objekti u ndertua ne token e Jak Vules nga edhe ka rrjedhe emri i qytetit –Jakova.Ansambli perbehet nga Xhamija,Biblioteka,Mejtepi dhe oborri me varreza.Ne tere perimetrin e tij lokacioni rrethohet me 39 dyqane te ndryshme,”Hanin e Haraqise” dhe “Shtepine tradicionale te Ahmet Qarrit” .

Pra koha e ndertimit te Kompleksit ne fjale lidhet me paraqitjen e Zejtareve te ndryshem qe u vendosen ne dyqanet perreth Kompleksit te Xhamise.Vlen te theksohet shenimi i udhepershkruetit te njohur Turk Evlia Celebiu i cili keshtu e pershkruan Gjakoven e vitit 1663 “Gjakova kishte 2000 shtepi,disa Meqide,dy Xhami monumnetale,Hane te mbuluara me plumb,Hamamin e bukur dhe 300 dyqane”.Ne Marsin e vitit 1999 u dogjen ne teresi Biblioteka,Mejtepi,gjitha dyqanet ,u granatua pjesa e Minares mbi Esherefe si dhe kishte filluar djegja e Xhamisee cila ishte shpetuar nga banoret.Menjehere pas luftes se vitit 1999 kane filluar punimet ne Konservimin,Restaurimin dhe Rekonstruimin e Ansambli ne fjale.Ne fazen perfundimtare jane punimet ne Rekonstruimin e Bibliotekes ndersa punimet ne objektet tjera jane perfunduar me heret. Varrrezat ne oborrin e xhamise poashtu duhet restauruar dhe deshifruar pasi te njëjtat paraqesin nje vlere te veqant.

Te gjitha punimet e lartecekura jane kryer nga eksperte vendor te QRTK-Gjakove nen udheheqjen permanente te eksperteve te UNESCO- s./ Hirsher dhe Ridelmajer / si dhe eksperteve te Institutit te Ankarase per trashegimi kulturore.

3. PROPOZIM DEKLARATA E RËNDËSISË NË PËRPUTHJE ME ATRIBUTET DHE VLERAT

- *Atributet dhe vlerat që paraqet asetit, sipas kritereve të përcaktuara në nenin 4, Rreg. Nr.05, 2008, MKRS.*
 - *Analiza komparative e aseteve të njëjta në nivelin lokal, nacional dhe më gjërë*
 - *Autenticiteti/Integriteti*
- Vlera Historike –Eksistimi i këtij Ansambli lidhet me fillimin e zhvillimit të qytetit të Gjakoves.
 - Vlera Artisitike – Xhamija,Biblioteka,Mejtepi dhe varrezat karakterizohen me vlera të larta Arkitektonike,dekorative,afreska,arabeska.
 - Vlera Shkencore- Si vend pikënisje e qytetërimit të Gjakoves Ansambli në fjale ka baze për studime të shumta arkitektonike,inxhinjerike,fetare,sociologjike,etj.
 - Vlera shoqerore – Si ansambel me objekte fetare dhe shkollimi paraqet vlera të larta shoqerore jo vetëm për kohën kur janë ndërtuar.
 - Vlera shpirtërore -Për vlerat e shumta që ka njihet si objekti qendror fetar jo vetëm në rajon por edhe me gjere.

Ansambli “Xhamija e Hadum Ages” konsiderohet si një ndër asetet me të rëndësishme të trashëgimisë kulturore të Kosovës. Eksperti i UNESCO-s Ridelmajer e quan “Monument unik në gjitha trojet Shqiptare”,ndërsa analisti Mylller e quan”si monument që mund të bëjë lirisht garë me xhamitë e Stambollit”.Se bashku me Xhaminë “Sinan Pasha” në Prizren dhe Xhaminë “Mehmet Fatihu” në Prishtinë paraqesin vlerat kulminante të monumenteve sakrale në territorin e Kosovës ndërsa në rajon mund të krahasohen me “Xhaminë e Begut” –në Sarajevë dhe Xhaminë “Et-hem Beut” në Tiranë.Edhe pse ky Ansambel ishte disa here i djegur dhe demtuar asgjë nuk ka mundur të degradojë vlerën unike të këtij Monumenti.Kur kësaj i shtohet edhe fakti se Ansambli është pjesë integrale e teresisë Urbanistike “Carshija e madhe” si një nga vlerat me të njohura monumentale të Kosovës dhe me gjere atëhere rëndësia e këtij monumenti rritet edhe me shumë.Nëse mund të bëhet krahasim me ndonjë Kompozicion të ngjajshëm atëhere mund të përmendet vetëm teresia Urbanistike “Bash Carshija “-në qytetin e Sarajevës që ngjajnë si përngja shtrirja e objekteve,periudha e ndërtimit si dhe materializimi.

GJENDJA E ASETIT/ FAKTORËT NDIKUES DHE RREZIKU

- *Përshkrimi i gjendjes së ruajtjes të elementeve origjinale të asetit*
- *Përshkrimi i gjendjes teknike*
- *Faktorët ndikues ndaj asetit, presionet e zhvillimit bashkohor, adaptimet, transformimet, demolimet, ndërtimet e reja, agrokultura, veprimet tjera ilegale,ndotja, fatkeqësitë natyrore, aksidentale,etj.*

Pas dëmeve të shkaktuara në këtë Kompleks në Marsinë e vitit 1999 me ç’rast janë demtuar Minarja e Xhamisë /granatuar/,djegja e teresisë e Bibliotekës dhe Mejtëpit në vitin 2001-2002 kanë nisur punët studimore dhe projektuese në përpilimin e projekteve Konservuese – Restauruese të këtyre objekteve.Gjatë viteve 2002-2003 është Rekonstruar objekti i Mejtëpit

ndersa disa vite kane zgjatur punimet ne Konservimin dhe Restaurimin e objektit te Xhamise dhe Minares. Punimet ne Rekostruimin e objektit te Bibliotekes kane filluar ne vitin 2015 dhe jane ne vijim edhe ne vitin 2016. Si faze tjeter ka ngel projekti i sanimit, rekognoscimit dhe deshifrimit te varrezave ne menyre qe i tere Ansambli i Xhamise se Hadum Ages te marre formen e kompletuar. Te gjitha punimet jane kryer nga ekipet e eksperteve duke respektuar ne teresi Ligjet dhe kriteret e Konservimit dhe Restaurimit te objekteve te kesaj kategorie.

Duke pasur parasysh faktin qe Ansambli ne fjale eshte i rrethuar ne te gjitha anet me dyqane dhe objekte te trashegimise kulturore /Hani i Haraqise dhe shtëpia tradicionale e Ahmet Qarrit/ mundesite e cenimit te Ansamblit nga ndertimet përreth jane shume te vogla. por nje mundesi rreziku ekziston nga ndonje zjarr eventual ne objektet përreth prandaj masat preventive anti-zjarr duhet te jene maksimale.

4. MBROJTJA DHE MENAXHIMI I ASETIT/POLITIKA, MASAT JURIDIKE DHE TEKNIKE

- *Programet/Planet e promovimit, interpretimit, mbrojtjes dhe mirëmbajtjes së autenticitetit/integritetit të asetit, duke specifikuar nevojën dhe planet për ndërhyrje hulumtuese, riparimi urgjent, restaurimet dhe adaptimet për përdorim bashkëkohorë.*
- *Përdorimi i ndërtesës dhe shfrytëzuesit/pronari*
- *Statusi i asetit në relacion me legjislacionin për planet e zhvillimit territorial dhe programet tjera zhvillimore.*
- *Relacioni i mbrojtjes së asetit me Planet ekzistuese zhvillimore të qytetit, fshatit, Komunës dhe Planin Hapsinorë të Kosovës.*
- *Sistemi i menaxhimit të asetit*
- *Resurset financiare vjetore në dispozicion apo të nevojëshme*
- *Resurset profesionale në dispozicion dhe nevojat*
- *Kushtet për vizitor dhe statistikat*
-

Shtojcë4: *Projekt propozimet për punë hulumtuese dhe teknike, dhe Plani i menaxhimit të asetit*

Pas punës hulumtuese dhe teknike të bëra në fazën e parë nga ana e ekspertëve të QRTK-Gjakovës në bashkëpunim me ekspertet e UNESCO-s Ridelmajer dhe Hirsher në vitin 2002-2003 janë kryer punimet në Konservimin dhe Restaurimin e objektit të Xhamisë që kishte pësuar dëmtime të pjesërishtme gjatë Marsit të vitit 1999 duke përdorur teknika dhe materiale të cilat aplikohen në këto lloje intervenimesh. Në të njëjtën kohë janë kryer edhe punimet restauruese në objektin e Mejtepit. Punimet kanë zgjatur disa vjet. Në fazën e dytë kishte ngelur të punohej në rikthimin e gjendjes origjinale të objektit të Bibliotekës por që për shkak të mungesës së mjeteve materiale dhe specifikës së ndërtimit punimet kanë filluar tek në vitin 2014. E gjithë Ansambli në fjale është në pronesi të Bashkësisë Islame –Dega Gjakovë që njëherit është edhe shfrytëzuese e tij. Financimi për mirëmbajtjen e asetit bëhet poashtu nga B.I. dega Gjakovë me mundësi të sigurimit të kohës pas kohësh me donacione.

Objekti në fjale është i listuar si objekt në mbrojtje të përhershme me numrin unik në Data-Baze 000602 dhe numer rendor 599.

Pozita e Ansamblit “Xhamija e Hadum Ages” ne berthamen e Carshise se madhe mundëson vizita te shumta ne kete monument kulturore te cilat realizohen ne kuadër te vizitave qe i behen Carshise.

Qasja per vizitore eshte e lehte me mundesi vëzhgimi nga pika te ndryshme ndersa per momentin nuk ka ndonje statistike per numrin e vizitoreve dhe periodat e vizitave por dihet se rralle ndodhe te behet ndonje vizite ne qytetin e Gjakoves e te mos vizitohet Xhamija e Hadumit.

5. MONITORIMI/INSPEKTIMI

- *Përshkrimi i sistemit të monitorimit dhe inspektimi periodik i asetit, agjenda vjetore e inspektimit të asetit, mënyra dhe forma e raportimit me dokumentim.*
- *Emërtimi i institucionit përgjegjës dhe kontak adresa.*

Siq eshte cekur edhe me larte Ansambli ne fjale eshte ne shfrytezim dhe menaxhim te Keshillit te Bashkesise Islame –dega Gjakove. Te gjitha monumentet e kultures ne Komunen e Gjakoves jane ne mbikëqyrje permanente te QRTK-Gjakove qe vepron ne objektin qe gjendet ne rr”Ismail Qemali”-nr Gjakove. Per cdo vit me projekt-programe te QRTK parashihet Inventarizimi i monumenteve te kultures me c’rast per cdo objekt behet vlerësimi i gjendjes momentale te monumentit, shkalla e demtimit nese ka dhe plani i sanimit te gjendjes per cka me raportim te rregullt ne perioda tremujore njoftohen organet kompetente ne MKRS. Ne kuadër te ketyre projekteve eshte duke u kryer per momentin Restaurimi i Bibliotekes se Xhamise se Hadumit ndersa ne projekt programe jane parapare nostrifikimi i shenimeve ne varreza dhe sanimi i tyre.

DOKUMENTACIONI PËRCJELLËS

- *Fotografi, slajda dhe material audiovizuel, në formë të shtypur dhe digjitale.*
- *Kopje e Formularit standard të regjistrimit të asetit në Inventarin e Trashëgimisë Kulturore (ID Kartela).*
- *Kopje e Aktit të mëhershme mbi statusin ligjor të asetit.*
- ***Shtojcë 1**, A4-Harta e lokacionit të asetit në territorin e Komunës përkatëse, formë të shtypur dhe digjitale.*
- ***Shtojca 2**, Planet e situacionit të asetit me shenjëzim të kufirit perimetral dhe zones rrethuese, $P=1:200$ dhe $P=1:500$, në formë të shtypur dhe digjitale.*
- *Plani kadastral i asetiit të propozuar për mbrojtje dhe zones rreth tij, me paraqitjen e të dhënave për parcelt, shfrytëzuesit/pronarët dhe përdorimi i tokës.*
- *Harta topografike në shkallë të gjërë, me shenjëzim të kufirit perimetral të asetit dhe zones rreth tij (buffer zone), në formë të shtypur dhe digjitale.*
- *Informatat gjeografike digjitale për kufirin e perimetrit të asetit dhe zones rreth tij të paraqiten në form vektoriale.*
- ***Shtojcë 3**: Dokumentacioni teknik i gjendjes aktuale të ndërtesës/strukturës, ndërtesave/strukturave kryesore të asetit të propozuar për mbrojtje, në $P= 1:200$,*

përfshir planimetrit dhe prerjet kryesore, fasadat (pamjet) karakteristike, aksonometria (mundësisht), dhe fotografi karakteristike të enterierit dhe eksterierit.

- **Shtojcë4:** Projekt propozimet për punë hulumtuese apo ndërhyrje teknike dhe Plani i menaxhimit të asetit të propozuar për mbrojtje.

6. PËRGATITJA E FORMULARIT

InstitucioniQRTK-Gjakove

Adresarr.”Ismail Qemajli” nr . 91 Gjakove

Konakt : Drejtori : ark.Osman Gojani kons,rest.

Tel.0390 328 027 e mail.adresa montojani@hotmail.com

Data 31./03./2016

Nënshkrimi